

Dopisy od Felixe

Autorka lekce: Magda Těšínská

Realizace: ZŠ Ing. M. Plesingera – Božinova v Neratovicích, 1. třída, ve třech blocích po devadesáti minutách, první blok bez přestávky.

Předloha: Annette Langenová: Dopisy od Felixe, přel. Rudolf Rada, Knižní klub Praha 2003

- **Hlavním tématem** díla je přátelství a objevování světa kolem nás. Téma přátelství mohou děti prozkoumat a proniknout do vztahů mezi kamarády, spolužáky a dospělými, poznat, jaké emoce se v tomto vztahu objevují, lépe se orientovat ve svém citění, nahlédnout a vcítit se do pocitů ostatních.

Prostor třídy 1.C je velmi malý, bez možnosti úprav, proto byl projekt realizován v malé tělocvičně, kde nebylo možné používat fixy ani jiné výtvarné materiály, pouze obyčejné tužky. Žáci žádnou zkušenost nemají, zatím neměli možnost se s metodami a technikami dramatické výchovy setkat. Začínají pracovat ve dvojicích a ve skupinách a problémem je, že se obtížně domlouvají se mezi sebou. Ve třídě je dvacet dva dětí, z toho dvanáct děvčat a deset chlapců.

Osobnostně – sociální cíle

- Žák zcitlivuje svoje vnímání a schopnost objevování sama sebe i okolního světa.
- Žák ve hrách a cvičeních rozvíjí uvolnění a soustředěnost.
- Žáci odstraňují zábrany, uvolňují se a rozvíjejí obrazotvornost a tvořivost.
- Žák ve hrách, cvičeních a dramatických improvizacích rozvíjí schopnost kontaktu a slovní a mimoslovní komunikace.
- Žák pěstuje umění naslouchat si vzájemně.
- Žák rozvíjí schopnost orientovat se v běžných i méně běžných životních situacích a mezilidských vztazích.

Dramatické cíle

- Žák se seznamuje s průpravnými hrami a cvičeními.
- Žák přijímá hru a respektuje pravidla.
- Žák dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce.
- Žák respektuje učitele v roli.
- Žák vstupuje do jednoduchých rolí a přirozeně v nich jedná.
- Žák reflektuje svůj zážitek z dramatické lekce.

Oborové cíle – RVP

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

- Žák se orientuje v základních způsobech vzájemného vyjadřování lásky v rodině a mezi kamarády.

Český jazyk a literatura:

- Žák pracuje tvořivě, vyjadřuje své pocity z přečteného textu.

Průřezová témata: Multikulturní výchova - Lidské vztahy

- Žák se vžije do role druhého.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá

- Žák poznává svět a zajímá se o něj.

Námět, téma

Kniha Annette Langenové **Dopisy od Felixe** která téma přátelství velmi nosně reprezentuje. Dějová linie nás zavede mezi dva kamarády Žofii a malého plyšového zajíce Felixe. Holčička Žofie a Felix se znali odedávna. Přesněji řečeno – od té doby, co spolu spávali v kolébce. I když Žofie potom hodně vyrostla, Felix směl pokaždé spát u ní v postýlce. Malý plyšový zajíc a Žofie byli nerozluční přátelé, jen když šla Žofinka do školy, musel na ni Felix čekat doma. Zato Žofie odpoledne Felixovi dopodrobna vyprávěla, co se tam všechno dělo. Jednoho dne, když se Žofie s celou rodinou a samozřejmě i s Felixem vrací ze zahraniční dovolené, se stane něco hrozného. Felix se ztratil na letišti a Žofie musela odcestovat domů bez něj. Holčička je moc smutná, ale naštěstí za několik dní jí přijde neobvyklý dopis. Žofie nemůže uvěřit svým očím: je to skutečný dopis od Felixe! Malý cestovatel podává zprávy ze svého putování a žádný déšť ani bouře, nic zajíčka Felixe na jeho cestách nezastaví. Strach, nejistota a obavy o nejmilovanější hračku ukazují, jak velmi podstatné v životě je mít svého kamaráda, se kterým se vzájemně učíme vidět, vnímat a objevovat svět kolem nás. Přátelství, které nás obohacuje, ale může přinést i trápení.

SCÉNÁŘ PROJEKTU – ČINNOSTI, VARIACE ČINNOSTÍ

1. BLOK (2 VYUČOVACÍ HODINY)

Seznámení se se Žofií a její rodinou na dovolené u moře, ztráta Felixe

1. Ranní kruh. Naladění skupiny, seznamování, sžívání (8 minut)

Pokyny pro žáky: Budeme si v kruhu posílat ZVONEČEK POVÍDÁLEK a ten, kdo ho bude držet, se nám představí, řekne, co nebo koho má rád. Učitelka se představí jako první a přiblíží dětem, proč se za nimi vypravila a řekne koho má ráa, pošle zvoneček po kruhu, žáci pokračují a každý odpoví, jak chce.

Rytmizace říkadla podle nápodoby:

DOBRÉ RÁNO, DOBRÝ DEN,

NA CO SI DNES ZAHRAJEM? (rytmické tleskání)

PŮJDEME TAM A ZASE ZPÁTKY (vzpažit a dřep)

DOSTANEM SE DO POHÁDKY (tleskání v dřepu do rytmu)

BUDEME SI SPOLU HRÁT (stoj, otočka kolem dokola)

KAMARÁDSTVÍ POZNÁVAT. (tleskání do rytmu)

2. Honička se záchranou (8 minut)

Pokyny pro žáky: Rozpočítadlem určím jednu babu. Ostatní se před chycením ubrání tím, že řeknou svoje jméno a sednou si do dřepu. Do hry se mohou vrátit, pokud se jich dotkne někdo z kamarádů a řekne nahlas jejich jméno. Hru začíná a ukončuje ZVONEČEK.

Rozpočítadlo: ANDON DODION, CIVE KOPION, ANA VUKA, LEVÁ RUKA, TEN KAMENSKÝ ZVON.

3. Asociace v kruhu (5 minut)

Pokyny pro žáky: Po kruhu si posíláme neprůhledný textilní sáček s mušličkami. Sáhněte do něj a nahmatejte věc, která je tam ukryta. Nikomu nic neříkejte, přemýšlejte, co vás při dotyku s ukrytou věcí napadne.

Pak si v kruhu posíláme jednu mušli a žáci sdělují své myšlenky, které je napadly při nahmatání mušle (léto, moře, koupání, dovolená...)

4. Moře - Uvolnění, vnímání svého těla, soustředění (3 minuty)

Pokyny pro žáky: Lehněte si na záda, zavřete oči, pozorně poslouchajte a uvolněte celé tělo.

Poslech relaxační hudby „Šumění moře“.

„Dnes se spolu vypravíme za jednou holčičkou, která se jmenuje Žofie a za její maminkou, tatínkem, sourozenci a kamarády. Všichni společně jsou na dovolené u moře v Itálii. Teď si v mysli představte, že ležíte na pláži, sluníčko vás prohřívá, cítíte, jak vás paprsek sluníčka hřeje na palci u nohy, potom na celé noze, na druhém palci u nohy a na druhé noze, zahřívá vám i prsty a dlaň jedné ruky, potom cítíte teplo na celé ruce, na dlani a prstech druhé ruky, obě celé ruce jsou teplé a prohřáté. Paprsek vás hřeje na bříšku, na hrudi, na krku i na hlavě. Cítíte, jak se vám paprsek opírá do očí a celého obličeje. Už máte celé tělo prohřáté a uvolněné. Je vám příjemně a hezky.“

5. Seznámení se Žofií - Učitelka v roli Žofie (2 minuty)

Na hlavě má Žofinka klobouk – kostýmní znak: „Ahoj, vy se tady opalujete? Já jsem Žofka, pojďte si se mnou hrát. Ukážu vám, co jsem dneska s bráchou postavila z písku, tak už pojďte.“ Děti vstávají a jdou za Žofinkou a hrají si s ní.

6. Společné kamarádké aktivity se Žofií - Narativní pantomima (6 minut)

Běháme po pláži, písek je horký, našlapujeme po špičkách. Děláme stopy do mokrého písku, vytváříme si svoji cestičku, opatrně našlapujeme tam, kde ještě nikdo nebyl a není žádná stopa (využití prostoru, odbourávat tendenci chodit za sebou nebo se shlukovat na jednom místě), stopy jsou úplně po celé pláži. Poskakujeme ve vlnách, snažíme se, aby nás ani jedna vlna nepřekvapila a vysoko ji přeskočíme. Zaplaveme si v moři, potápíme se a hledáme mušličky. Mušličky jsou i na pláži, každý si najde jednu mušli a dejte si ji do kapsy. (Mušle jsou schované po celé tělocvičně tak, aby nebyly téměř vidět.)

Učitelka v roli Žofky: „Tady je ten náš hrad, ten jsme postavili s bráchou. Já mám nápad, postavíme ještě dva hrady, jeden holčičí a jeden klučičí. Kluci, domluvte se a stavte hrad, jaký svět neviděl. A my holky jdeme na to taky, uděláme tam i studnu.“

7. Stavění hradu z písku - Simultánní improvizace (10 minut)

Stavba hradu z písku ve dvou skupinách, chlapci a dívky. Po dostavění hradu ho dozdobíme mušličkami, které máme v kapse.

8. Fotografování hradů maminkou - Učitelka v roli maminky (5 minut)

Kostýmní znak – hedvábný šátek. „Žofko, co to tady děláte? Počkej, já si vás vyfotím!“ Žáci stále staví hrady, na zvukový signál bubínku – cvak – štronzo – staví dál. Další zvukový signál - štronzo – staví dál...

„Ale teď už musíme jít na hotel, zítra odlétáme domů. Všechno si hezky zabal, ať tady nic nezapomeneš!“

9. Žofie balí své věci a hračky – Brainstorming (10 minut)

Co vše si dala Žofka do batůžku: Kreslení nebo psaní na velký papír, kdo chce napíše nebo nakreslí, společně okomentujeme, doplníme ještě, na co jsme zapomněli.

10. Letiště, Žofka si chce hrát (3 minuty)

Učitelka v roli Žofky vyndává z batůžku taštičku, ve které má hračky. „*To je škoda, že už musíme letět domů. Moc se mi tu líbilo, koupání v moři, stavění hradu z písku, sluníčko a ta zmrzlina, mňam, ta byla dobrá. Než nám poletí letadlo, ještě chvíli si budu hrát.*“ Postupně je všechny vystaví na podlaže a najednou šátrá, šátrá – začíná nervozita stoupat. Vykřikne: „**KDE JE FELIX!!!** Vždyť vím, že jsem si ho tam určitě dávala. Je to moje nejmilovanější hračka. Je to můj kamarád zajíček, který se mnou spí v postýlce už od narození, všechno mu můžu říct a on si se mnou hezky hraje. Mám ho moc ráda, je to můj plyšáček na mazlení, na usínání i na výlety. **Kde jééé Felix???**“

11. Pomoc při hledání Felixe na letišti (5 minut)

Pokyny pro žáky: Hledejte na letišti Felixe, koho potkáte, zeptejte se ho na něj. Žáci chodí po prostoru letištní haly, kde je spousta lidí a zákoutí a hledají Felixe. Při setkání ve dvojici vedou rozhovor a vyptávají se, jestli někdo neviděl malého plyšového zajíčka jménem Felix. Nikdo ho však nenachází.

12. Jak se asi Žofie cítí, co jí chceme poradit (12 minut)

Na kufru leží Žofčin klobouk, žáci sedí okolo a ti, kteří mají potřebu, promlouvají k Žofince, vysvětlují její pocity, radí ji, co má dělat, navrhují své nápady, jak situaci zvládnout.

Vyjádření pocitů Žofie pomocí Orffových nástrojů. Každý si vybere z košíčku nástroj, s kterým vyjádří náladu a pocity Žofie.

Kdo chce, může je vyjádřit živou sochou, koho učitel pohladí, povídá o „svých - Žofčiných“ pocitech.

Kreslení Felixe pro Žofii, předání obrázku k jejímu batohu, kdo chce, může napsat vzkaz Žofince a podepsat se.

Učitelka v roli maminky: „*Já vím, že jsi hodně smutná a že ti Felix chybí a stýská se ti po něm, ale naše letadlo už za chvíli odlétá a my musíme jít. Vezmi si svůj batůžek, dej si do něj obrázky a ostatní hračky a poď k letadlu.*“

Alej: Učitelka v roli Žofie prochází uličkou mezi žáky a každý jí řekne za sebe to, co chce, aby Žofie věděla. Může jí poradit, potěšit nebo říci svoji zkušenost, kdy on sám něco takového zažil.

13. Návrat Žofie domů – Učitelka v roli vypravěče (5 minuty)

„*A tak Žofinka odletěla s rodiči zpátky domů. Vystavila si mušličky a obrázky od dětí u sebe v pokojíčku, ale stejně nemohla usnout. Přemýšlela, kde asi její milovaný zajíček Felix zůstal. Maminka jí pustila hezkou hudbu, která připomínala šumění moře. Byla tak smutná, že ze samého stýskání usnula.*“

Na okně jsou vystavené obrázky od dětí pro Žofinku, mušličky nasbírané v moři, fotoalbum s fotkami z dovolené a její hračky, které měla s sebou, ale **FELIX** mezi nimi není. Děti leží v relaxační poloze, poslouchají zvuky moře a nechávají doznít příběh, do kterého dnes společně vstoupily. Po chvíli, po skončení hudby utvoří kruh.

REFLEXE (10 minut)

V kruhu si posíláme ZVONEČEK POVÍDÁLEK a říkáme, co jsme dnes zažili, koho jsme poznali, které aktivity se nám líbily či nelíbily a proč, a s kým se nám hezky spolupracovalo. Na závěr zvoneček zazvoní a učitelka vyzve žáky k závěrečné rytmické říkance:

ABRAKA DABRAKA, ČÁRY MÁRY, (čarujeme rukama)

KOLESA OD LESA, BRUNDIBÁRY. (velké kruhy, třikrát tlesknutí)

ABRAKA DABRAKA, DOLE I NAHOŘE, (čarujeme, připažit, vzpažit)

BYLI JSME NA PLÁŽI A TAKY U MOŘE. (předpažit, vlny z rukou)

S DĚTMI SI HRÁLA BĚTKA I ŽOFINKA, (ukazujeme na děti)

JEDNA JE VELKÁ A DRUHÁ MALINKÁ. (vzpažit, sed do dřepu)

JEDNO VŠAK VÍME NAPROSTO JISTĚ, (stoj, vztyčený ukazováček)

FELIXE POTKÁME MOŽNÁ UŽ PŘÍŠTĚ. (tleskání do rytmu)

2. BLOK (2 VYUČOVACÍ HODINY)

Setkání Žofie se spolužáky po prázdninách, první dopis od Felixe

1. Ranní kruh (10 minut)

Posíláme si po kruhu ZVONEČEK POVÍDÁLEK, představíme se a řekneme, co jsme zažili o víkendu, s kým jsme si hráli.

Rytmizace říkadla podle nápodoby:

DOBRÉ RÁNO, DOBRÝ DEN,

NA CO SI DNES ZAHRAJEM? (rytmické tleskání)

PŮJDEME TAM A ZASE ZPÁTKY (vzpažit a dřep)

DOSTANEM SE DO POHÁDKY (tleskání v dřepu do rytmu)

BUDEME SI SPOLU HRÁT (stoj, otočka kolem dokola)

KAMARÁDSTVÍ POZNÁVAT. (tleskání do rytmu)

2. Honička se záchranou (8 minut)

Pokyny pro žáky: Rozpočítadlem určím jednu babu, dvě dvojice, které vytvoří domeček. Ostatní se před chycením ubrání tím, že řeknou jméno svojí nejoblíbenější hračky a stoupnou si za kamaráda v domečku, položí mu ruce na ramena. Ten jim musí přenechat místo v domečku. A sám utíká před

babou. Při chycení si děti sednou do dřepu, zachrání je kamarád, který je pohladí a řekne nahlas jméno kamaráda. Hru začíná a ukončuje ZVONEČEK.

3. Žofii se zdálo o Felixovi - Zklidnění, návrat do příběhu (5 minut)

Pokyny pro žáky: Lehněte si na záda, zavřete oči a představte si, že se Žofince zdá o Felixovi. Učitelka chodí mezi žáky, koho pohladí, vypráví, co se zdálo Žofince o Felixovi, o dovolené, co zažila u moře, s kým si tam hrála. Ten, kdo již mluvil, zůstává sedět v tureckém sedu a naslouchá druhým.

4. Žofinka se připravuje na odchod do školy - Učitelka v roli maminky (8 minut)

„Žofinko, už je čas, jdi se obléknout, umýt, učesat a nasnídat, za chvíli jdeme do školy, nezapomeň pro kamarády vzít mušličky, které jsi nasbírala u moře.“

Pokyny pro žáky: Udělejte dvojice, domluvte se, kdo bude představovat Žofinku a kdo bude zrcadlo, ve kterém se Žofinka vidí přesně v té pozici, v které se nachází. Pokuste se, aby zrcadlo co nejpresněji znázorňovalo vše, co Žofinka udělá.

5. Žofinka ve škole – simultánní improvizace, boční vedení (7 minut)

Žofinka přišla do třídy a zdraví se se všemi spolužáky, navzájem si vypráví o tom, co zažili o prázdninách. Jirka jezdil na koni, Honza šplhal na skály, Katka sbírala houby v lese, Dominik hrál fotbal, Míša poznávala a pozorně si prohlížela hrady, Žofinka se koupala v moři, poprvé letěla letadlem, ale najednou si vzpomněla na svého kamaráda.

6. Stýská se mi po Felixovi – dopis nebo obrázek (7 minut)

Pokyny pro žáky: Nakreslete nebo napište, co vnímáte, když se vám stýská. Obrázek složte a na vrchní stranu napište své jméno a dejte do Žofinky batůžku.

PŘESTÁVKA (5 minut)

7. Žofinčin dárek pro spolužáky – Naladění skupiny, soustředění, návrat do příběhu (5 minut)

Pokyny pro žáky: Žofka schovala všem spolužákům po třídě něco, co každému přivezla od moře. Najděte to a sedněte si k oknu. (po třídě jsou poschovávané mušličky). Učitelka v roli Žofie: *„Mušličky máte ode mne jako dárek od moře, některá mušlička je kouzelná, když si ji přiložíte k uchu, můžete slyšet šumění moře. Jednu jsem vzala i Felixovi, ale ten tady se mnou není (smutek v hlase). Doma jsem si z mušliček vytvořila jméno, které mi někoho připomíná. To byste mohli zkusit taky. Holčičky mají tento červený papír a kluci zelený, zkuste společně z mušliček vytvořit něčí jméno.“*

8. S kým půjde Žofinka domů ze školy Učitelka v roli Žofie (10 minut)

„Ach jo... Už zvonilo a můžeme jít domů. Já vím, mám tady spoustu kamarádů, ale nevím, s kým mám jít ze školy domů. Všichni mě chtějí doprovodit, abych nebyla smutná. To jsou moc hodní. Když půjdu s

Evčou, nebude se to líbit Kačce. Když půjdu s Honzou, naštve se Tomáš. Jak to vymyslet, když maminka řekla, že se mnou může přijít jen jeden kamarád...“ Přemýšlí. Klobouk Žofky leží u jejího batohu.

Pokyny pro žáky: Má někdo nějaký nápad, jak by to mohla Žofka vyřešit, respektovat přání maminky, ale nikoho ze spolužáků nenaštvat. Můžete ho Žofce navrhnout a uvidíme, jak se rozhodne.

Učitelka v roli reaguje na dané návrhy, vysvětluje, proč je nemůže přijmout. Po vyčerpání všech možných nápadů učitelka v roli Žofky řekne: *„Už to mám, jednou jsme byli s babičkou na výletě a nemohli jsme se s Lenkou, Mikulášem a Julkem dohodnout, kdo s kým bude sedět na dvousedáče lanovky. Děda vyndal z kapsy provázky a držel je v ruce, konce visely na obě strany. My jsme si každý chytli jeden konec a děda otevřel dlaň a bylo to. Hned jsme bez dohadování věděli, vedle koho bude každý z nás sedět. Zkusíme to.“* Učitelka v roli vyndá vlnu nastříhanou na asi 2m dlouhé části v polovičním počtu než je počet žáků a drží je uprostřed, vyzve všechny, aby si chytli jeden konec. Žáci se pak snaží rozplést, nesmí provázek pustit, a vymotáním najít svého kamaráda na konci vlny. Po rozpletení všech, odcházíme ve dvojicích domů.

9. Maminka vyhlíží Žofku, jak bylo ve škole Simultánní improvizace ve dvojici (5 minut)

Pokyny pro žáky: Maminka se ptá Žofky, jak se měla ve škole. Ve dvojici zahrajte, co se vše dnes ve škole událo. Časové vymezení trianglem – začátek i konec.

10. Někdo zvoní, pošťák přinesl dopis Čtení dopisu (6 minut)

Pokyny pro žáky: Pošeptejte si s kamarády, kdo asi ten dopis napsal, co v něm asi bude. Učitelka v roli Žofie čte nejprve obálku a pak otevírá a čte dopis: *„Slečna Žofie Bílá, Neratovice, Czech republic, 277 11 - dlouhá pauza, která zvýšila napětí – „Milá Žofie, bohužel jsem tě na letišti ztratil, ale nedělej si o mne starosti. Daří se mi dobře. Nastoupil jsem do nesprávného letadla. Neletělo domů, ale do Paříže. Chère Sophie, to je francouzsky a já Francii miluju! Mám teď kufr, je très chic, jak se tu říká. Ještě si trochu prohlédnu svět. Paříž je krásná, ale zdá se, jako by se mě lidé v hotelu a na ulicích vůbec nevšímalí. To je zvláštní, co? Mně je to jedno, mají tu Eiffelovku – nejvyšší věž, jakou jsem kdy viděl. Naštěstí mají nahoru výtah. Výhled je senza, všechno vypadá malé jako z krabičky od sirek – ale se střechami a komíny. Představ si: Lidé tu nosí chleba pod paží, a ten chleba je dlouhý jako násada od smetáku. Včera jsem viděl, jak několik pánů hrálo v parku obří kuličky. Tady je možné všechno. Á propos (to se tu říká), jak je doma?“*

Pac a pusu posílá FELIX

Dopis i s fotografií Felixe u Eiffelové věže si Žofka vystaví ve svém pokoji k ostatním důležitým předmětům: mušličky, album, háčkováná zvířátka a DOPIS A FOTKA OD FELIXE!

Všichni si vystavené „poklady“ prohlížejí.

11. Tatínek přichází z práce, Žofka radostně seznamuje s dopisem od Felixe Živý obraz, postupné dobrovolné rozehrání (9 minut)

Pokyny pro žáky: Vytáhněte si korálek ze sáčku, podle barvy vytvořte 4 skupiny a zkuste se domluvit a vytvořit fotku, která vystihuje, jak Žofka ukazuje tatínkovi, který se vrací z práce, mamince a také

svým sourozencům DOPIS OD FELIXE. Postupně obraz jednotlivé skupiny předvedou ostatním. Kdo bude chtít, může obraz v dalším kole rozehrát. Své rozhodnutí nahlásí předem učiteli. Čas bude vymezen přesýpacími hodinami – 1 minuta, začátek i konec ohlašuje trianql.

12. Žofka píše nebo kreslí vzkaz Felixovi (5 minut)

Pokyny pro žáky: Vezměte si papír a tužku a napište nebo i nakreslete vzkaz Felixovi. Dopis složte a dejte k pošťákovi.

REFLEXE (5 minut)

Po kruhu si posíláme ZVONEČEK POVÍDÁLEK a můžeme říct, co nás potěšilo, jak se nám dnes hra líbila, co se nám dařilo, v čem byl problém. Po zazvonění zvonečku uděláme závěrečnou rytmizaci říkanky:

ABRAKA DABRAKA, ČÁRY MÁRY, (čarujeme rukama)

KOLESA OD LESA, BRUNDIBÁRY. (velké kruhy, 4x tlesknutí)

ABRAKA DABRAKA, FELIX NÁM PÍŠE, (čarujeme, znázornění psaní)

POSLAL NÁM DOPIS AŽ Z FRANCOUZSKÉ ŘÍŠE. (vzpažit, spojit ruce - věž)

ŽOFKA HO PŘEČETLA A PŘITOM TUŠÍ ŽE, (čteme dopis, ťukneme se do čela)

FELIX HO POSLAL AŽ Z DALEKÉ PAŘÍŽE. (vzpažit, hluboký předklon, vytřepání a uvolnění těla)

3. BLOK (2 VYUČOVACÍ HODINY)

Návštěva tety, druhý dopis od Felixe, návrat Felixe

1. Ranní kruh Přivítání, naladění skupiny (7 minut)

Posíláme si po kruhu ZVONEČEK POVÍDÁLEK, kdo ho drží, řekne jméno svojí nejoblíbenější hračky a proč ji má rád.

Rytmizace říkadla podle nápodoby:

DOBRÉ RÁNO, DOBRÝ DEN,

NA CO SI DNES ZAHRAJEM? (rytmické tleskání)

PŮJDEME TAM A ZASE ZPÁTKY (vzpažit a dřep)

DOSTANEM SE DO POHÁDKY (tleskání v dřepu do rytmu)

BUDEME SI SPOLU HRÁT (stoj, otočka kolem dokola)

KAMARÁDSTVÍ POZNÁVAT. (tleskání do rytmu)

2. Honička se záchranou (5 minut)

Rozpočítadlem Andon dodion určím jednu babu. Ostatní se mohou zachránit před babou tím, že řeknou jméno svého kamaráda a sednou si do dřepu. Koho baba chytí, stoupne si do stoje rozkročného. Vrátit do hry se může, pokud ho kamarád zachrání tím, že mu podleze mezi nohama. Hru začíná a ukončuje nebo přerušuje zvoneček.

3. Oblíbená hračka – Uvolnění, objevování prostoru (2 minuty)

Pokyny pro žáky: Lehněte si na záda, zavřete oči a představujte si svého nejoblíbenějšího plyšáka. Až uslyšíte hudbu, budete co nejpomaleji ožívat, protahovat se a opravdu pomalu zaplňovat prostor kolem sebe jako váš plyšák.

4. Klobouček Žofky - Návrat do příběhu (5 minut)

Pokyny pro žáky: Podáváme si klobouček Žofky, kdo ho drží, řekne, na co si vzpomněl z příběhu o Žofince.

5. Přijíždí teta Emča - Narativní pantomima (5 minut)

Žofie si hraje v pokojíčku, uklízí si knížky, jednu z nich si prohlíží. Vezme si míč a jde si hrát s Lenkou a Julou na zahradu, nejdříve si jen tak hází, potom hrají na jelena a pak si jdou stavět na písku. Holky vaří a pečou dorty a bábovky, Julek staví silnice pro auta. Najednou na ně někdo volá: Učitelka v roli tety Emči (kostýmní znak – sluneční brýle) „Ahoj děti, já jsem se na vás tak těšila! Pojdte honem ke mně, něco jsem vám přivezla.“

6. Co to asi může být - Hmatem se pokusit prozkoumat předměty (5 minut)

Pokyny pro žáky: Po kruhu si posíláme malý kufřík, nekoukáme se do něj, jen hmatem prozkoumáme předměty, které kufřík ukrývá (malá replika Eiffelové věže, pohled, zabalený bonbón). Nikomu nic neříkáme, jen se pokusíme zapamatovat si, co tam asi bylo.

7. Kufříkové tajemství tety Emči - Skupinové improvizace (10 minut)

Pokyny pro žáky: Vytvořte skupiny, vymyslete si a přehrajte nám situaci, která se vztahuje k předmětům z tajemného kufříku.

8. Žofinka vypráví tetě o Felixovi (6 minut)

Pokyny pro žáky: Kdo si sedne na židli a vezme si Žofinky klobouk do ruky, nemusí si ho nasazovat, vypráví tetě o Felixovi.

PŘESTÁVKA (5 MINUT)

9. Obrázky Felixe pro Žofku Naladění skupiny, návrat do příběhu (5 minut)

Pokyny pro žáky: Na zemi jsou vystaveny obrázky, najděte si svůj a vzpomeňte si proč, a komu jste ho kreslili. Koho teta Emča pohladí, ten ji řekne zajímavosti o obrázku.

10. Pošťák zvoní, druhý dopis od Felixe Čtení dopisu (5 minut)

Učitelka v roli Žofky: „Někdo zvoní, kdo to asi může být? Jdu se podívat.“ Učitelka otvírá dveře na chodbu a přináší dopis. Posadí se mezi děti a začne číst nejprve obálku: „Slečna Žofie Bílá, Neratovice, Czech republic, 277 11.“ - delší pauza a pak otevírá a čte dopis: „Milá Žofko,

Tady v Egyptě je snad ještě větší horko než v Římě. Včera jsem jel na velbloudovi, houpalo to jako na lodi. Aby mohli jezdcí nasednout, velbloud si klekne a skoro si lehne. Ale většina lidí sem nepřijíždí kvůli velbloudům, nýbrž chtějí vidět pyramidy. Kdyby ses mě zeptala, tak jsou to takové velké trojúhelníky, které stojí na poušti. A teď to přijde: Uvnitř byli před dlouhou dobou pochováni králové Egypta- se svými poklady! Aby je nikdo nerušil, vede skrz pyramidy spousta tajných chodeb. Mně se to zdá strašidelné, co když člověk kvůli těm všem chodbám už nenajde východ ven? Vedle pyramidy leží hlídací pes, obří kočka – nebo obrovský lev, to nevím přesně. Ale jeho obličej – to je obličej nějaké ženy...Všechno je to takové zvláštní. Podívej se na plánec tajných chodeb v pyramidě.

Moc se na tebe těším!

Tvůj Felix“

Učitelka v roli Žofky posílá Tajný plán pyramidy. Děti si ho prohlíží a posílají dál.

11. Tatínek přináší velkou knihu a mapu Informace o Egyptě (5 minut)

Pokyny pro žáky: Podáváme si malou sošku skarabea, sdělujeme ostatním, co víme o Egyptě. Dohledáváme ve velké obrázkové knize další informace. Učitelka v roli tatínka (klobouk) věší namalovanou mapu a ukazuje dětem, kde je Afrika a kde je Evropa. Přilepuje fotku Felixe na místo v Paříži.

12. Tajný plán pyramidy Kreslení tajného plánu pyramidy (3 minuty)

Pokyny pro žáky: Vezměte si papír a tužku a nakreslete tajný plán pyramidy. Svůj výtvar konzultujte ve dvojici.

13. Hledání správné cesty v pyramidě Provedení kamaráda labyrintem (8 minut)

Pokyny pro žáky: Utvořte si dvojice, chytňte se za ruku a jeden z vás bude mít zavřené oči a úkolem druhého je provést bezpečně labyrintem v pyramidě, nesmíte ani jeden do něčeho narazit. Dohodněte se, kdo z vás bude mít zavřené oči a nechá se vést cestou. Cesta je vyznačena barevnými značkami. Tady je začátek a u okna na druhé straně je cíl. Ostatní pozorně poslouchají, zda neuslyší z pyramidy zvuk rozbitého džbánu, který by signalizoval, že někdo do něčeho narazil.

14. Mapa, vyznačení místa, kde je Felix (2 minuty)

Pokyny pro žáky: Ukažte na mapě, kde asi Felix poznává pyramidy. Učitelka v roli tatínka přilepí na mapu „Tajný plán pyramidy od Felixe“. Ostatní předměty (Velká obrázková kniha o Egyptě, soška panovnice Nefertity, soška skarabea) přidá na výstavu k ostatním „pokladům“ pod mapu.

15. Někdo zvoní, Žofka jde otevřít dveře, Návrat Felixe (5 minuty)

Učitelka v roli Žofky jde po zazvonění ke dveřím, pomalu je otevírá a vykřikne: „*Jééé, to snad není možné, ty jsi tady!!!*“ Přináší skutečného plyšového zajíčka Felixe a mazlí se s ním. Postupně si ho půjčují všechny děti a spontánně vyjadřují své pocity.

16. Dárek od Felixe Smyslová hra – chuť a čich (4 minuty)

Pokyny pro žáky: Felix přivezl z cest něco dobrého. Pošlete si jeho sáček, vezměte si jednu věc, čichněte si a ochutnejte. Pošeptejte kamarádovi, co jste od Felixe dostali.

17. Ulička pro Felixe Vyjádření svého pocitu (3 minuty)

Pokyny pro žáky: Utvořte uličku a řekněte Felixovi, co byste chtěli, aby věděl.

18. Žofka dává Felixe k ostatním „pokladům“ Shrnutí a rozloučení (2 minuty)

Učitelka v roli Žofky: „*Felixi, já mám takovou radost!! Tolik jsi mi chyběl. Už jsme zase spolu. Mám tě moc ráda a už se těším, až mi budeš všechno znovu dopodrobna vyprávět. Jsi můj malý cestovatel. Ale dneska, dneska se mi bude nááádherně usínat.*“ Učitelka si sundá Žofky klobouček a podívá se na děti: „No tak to vidíte, všechno dobře dopadlo, Felix se vrátil k Žofince, všechno jí určitě dopodrobna vyprávěl a možná, že je čekají ještě další dobrodružství. Kdo by se chtěl dozvědět více o Felixovi a Žofince, může si přečíst knížku Dopisy od Felixe, kterou napsala spisovatelka Annette Langenová (vytahuje ji z batohu a ukazuje ji dětem). Já vám ji tady nechám a můžete si ji prohlédnout a třeba se s paní učitelkou domluvit, že si budete číst další příběhy.“ Pokládá ji ke všem „pokladům“.

REFLEXE (5 minut)

V kruhu podáváme klubíčko vlny, komu chceme, podržíme si v ruce konec vlny, odpovíme na otázku: „Je pro vás přátelství a kamarádství důležité?“ ANO x NE a klubíčko předáme dál. Vytvoříme pavučinu. Prohlédneme si ji a vyfotíme. Po zazvonění zvonečku uděláme závěrečnou rytmizaci říkanky:

ABRAKA DABRAKA, ČÁRY MÁRY, (čarujeme rukama)

KOLESA OD LESA, BRUNDIBÁRY. (velké kruhy, 4x tlesknutí)

TAJEMSTVÍM DÁLEK DOPISY VONÍ (čarujeme, znázornění psaní)

V TOM VŠAK UŽ FELIX U DVEŘÍ ZVONÍ, (vzpažit ruku, zvoníme)

VRÁTIL SE Z CESTY DO DALEKÝCH SVĚTŮ (dalekohledem z rukou se rozhlížíme)

OTVÍRÁ DVEŘE - A HURÁÁÁÁ - UŽ JE TU! (náznak otvírání dveří, výskoky se vzpaženýma rukama, objetí se navzájem)

ZÁVĚREČNÉ HODNOCENÍ PLÁNU A JEHO REALIZACE, PŘÍPADNÉ NÁVRHY ÚPRAV

Přes mé počáteční obavy z toho, že skupinu, se kterou jsem realizovala lekci, neznám, vlastní zkušenost z realizace mě přesvědčila o tom, že obavy nebyly na místě. Domnívám se, že se mi podařilo získat zájem dětí a vtáhnout je do příběhu. Téma přátelství a kamarádství, které může přinášet radost, legraci, pohodu, ale i trápení, stesk a nejistotu, jsme prozkoumávali pomocí metod a technik dramatické výchovy. Představy o Paříži a o Egyptě si děti utvořily na základě Felixových dopisů. Při vlastní realizaci scénáře, došlo k drobným úpravám, které jsem zmínila již výše ve scénáři. Časový plán jednotlivých bloků mi vcelku vyšel, i když některé aktivity se protáhly, jiné zkrátily. Jako pro mě důležité zjištění, které vyplynulo z realizace, byl fakt, že zvonek na přestávku děti vyruší a vytrhne je ze soustředění. Zařazení přestávky mezi jednotlivé hodiny bylo vhodné. Návrat do příběhu se vždy povedl bez problému vzhledem k vhodně zařazeným hrám po přestávce. Při promýšlení zařazení vhodných metod a technik DV jsem měla na mysli, že děti neměly žádnou zkušenost v této oblasti. Domnívám se, že jsem hry a činnosti zařadila s vědomím postupného, posloupného seznamování s těmito technikami. Víím, že se práce dá naplánovat různými způsoby, nabízelo se mnoho cest, jak pracovat s tímto příběhem. Moje osobní radost je taková, že vnímám, že se nám společně podařilo naplnit cíle celého projektu.